

Onderzoek ervaringsdeskundigheid

“Dit is echt lef hebben”

Ervaringsdeskundigheid inzetten? Dat was lange tijd *not done* in de hulpverlening. Maar er is een kentering gaande. Binnen de Combine startten we in de zomer van 2018 met een onderzoek naar het benutten van ervaringsdeskundigheid van professionele hulpverleners. Dit onderzoek voeren we uit onder leiding van dr. Alie Weerman, lector GGZ & Samenleving van Kenniscentrum Gezondheid & Welzijn van de Hogeschool Windesheim. Moviera is de trekker van het onderzoek.

Alie: “Werken als ervaringsdeskundige is iets dat je moet leren. Het kan in het begin ontregeling oproepen: het gaat immers om ervaringen die pijnlijk en beschamend zijn, maar waar cliënten over praten. In het onderzoek leren medewerkers die zelf huiselijk geweld hebben ervaren, hoe zij hun ervaringen op een deskundige manier kunnen inzetten. Het is een intensief persoonlijk en professioneel proces. Het gaat om ervaringen die je het liefst wilt vergeten, maar die tegelijkertijd waardevolle ervaringskennis kunnen opleveren.”

Inspiratiemiddagen

Wat was de aanleiding voor het onderzoek? In het voorjaar van 2018 organiseerde Hogeschool Windesheim samen met Moviera twee inspiratiemiddagen voor medewerkers van de Combine over ervaringsdeskundigheid. Alie: “Alle vier de organisaties uit de Combine hadden belangstelling voor de inzet van ervaringsdeskundigheid omdat het de kwaliteit van de hulpverlening kan verbeteren. Tijdens de inspiratiemiddagen kwam de wens naar voren onderzoek uit te voeren naar ervaringsdeskundigheid van medewerkers met huiselijk geweld ervaringen.”

Europese primeur

Er werd een onderzoeksplan uitgewerkt en subsidie aangevraagd. Achmea kende deze subsidie toe. Alie: “Ervaringsdeskundigheid was in de jaren 70 en 80 heel gebruikelijk, daarna mocht er alleen nog wetenschappelijke, tastbare informatie worden ingezet om cliënten te begeleiden. De laatste jaren is er een kanteling te merken en zien we een herwaardering van ervaringsdeskundigheid. De toegevoegde waarde wordt duidelijker.” Nooit eerder werd er onderzoek verricht naar de eigen ervaringen van medewerkers van opvangorganisaties die slachtoffers van huiselijk geweld helpen. Dit is een Europese primeur.

Proeftuinen

In september startte het onderzoek met een enquête onder de medewerkers van de Combine. Hierin werd geïnventariseerd in hoeverre medewerkers eigen ervaringen hebben met huiselijk geweld. Alie: “De enquête leidde tot enthousiaste, maar ook terughoudende reacties: ‘Waar begin je aan, dit kan lastige dingen oproepen.’ En dat laatste klopt.” Inmiddels zijn er proeftuinen opgezet waarin medewerkers met ervaringsdeskundigheid werken met cliënten. Medewerkers koppelen hun bevindingen terug in de proeftuin en leren zo van elkaar. Een deel van hen wordt opgeleid als ervaringsdeskundige. Alie: “We zijn aan het pionieren. Het is een traject dat om langdurig onderhoud en zorgvuldig beleid vraagt. Dit is echt lef hebben, je moet heel erg geloven in het nut en de noodzaak van ervaringskennis.”

Alie Weerman (rechts) in gesprek met Annemoon van Noorden, projectleider Ervaringsdeskundigheid bij Moviera

